

ИКОНОМИЧЕСКИ УНИВЕРСИТЕТ – ВАРНА

ДОКТОРСКИ ПРОГРАМИ

ХАРАКТЕРИСТИКА

Докторска програма: Икономика и управление (търговия)

Област на висшето образование: 3. Социални, стопански и правни науки

Професионално направление: 3.8. Икономика

ВАРНА

2012

Обща характеристика:

1. Въведение

Тази квалификационна характеристика е адаптирана към мисията за развитие на качествен академичен състав в Икономически университет – Варна, създаване и развитие на вискоквалифицирани научни работници, изследователи и университетски преподаватели за нуждите на страната, в съответствие със съвременните постижения на науката, научните изследвания, разпространението и преподаването на икономическите знания и техния ефективен трансфер в бизнес практиката.

2. Предназначение

Квалификационната характеристика служи като основа за разработване на учебната документация и определя изискванията към подготовката, написването и защитата на дисертационен труд за получаване на образователна и научна степен “доктор”. Тя е предназначена за обучаващите се докторанти по научната специалност 05.02.18 Икономика и управление на търговията в Икономически университет – Варна.

3. Области, за които се подготвят докторанти към катедра “Икономика и управление на търговията” в Икономически университет – Варна.

Докторантите към катедрата се подготвят за реализация в областта на националната икономика, социалното и стопанско управление, макроуправлението, извършване на икономически експертизи и оценки, за развитие на науката, за извършване на научни изследвания, за изследване и управление на висшето образование, за педагогическите науки, за популяризиране и внедряване на научни разработки в бизнеса и икономиката и др.

4. Цел на подготовката на докторанти по научната специалност 05.02.18 Икономика и управление (търговия)

Основната цел на подготовката на докторанти по научната специалност е ефективната им реализация във Висшите училища, други научни организации и като висши мениджъри в големи търговски, стопански и административни структури на национално, регионално и международно равнище.

Тази стратегическа цел може да се постигне чрез решаването на следните образователни и научни задачи:

a/ Образователни задачи по подготовката на докторанти:

През време на подготовката и обучението докторантите получават допълнителни знания по фундаментални учебни дисциплини, по специални учебни дисциплини, както и по методика на научните изследвания в областта на търговските проблеми, обект на бъдещата докторска дисертация. За по-добро усвояване на допълнителните знания особено полезни са полагането на изпити в посочените направления, участието на докторантите в организирани лекции и други мероприятия по определена от университета програма, изисква се разработването на научни статии, научни доклади, участие в научно-методически семинари, кръгли маси, научни конференции и други научни форуми по проблемите на дисертацията, съгласно приетия индивидуален план за обучение на всеки докторант. В обучението на докторантите е заложено и разширяването на езиковата и компютърна подготовка, усвояването на педагогически компетенции и знания, развитието на експертни и консултантски умения и др.

б/ Научни задачи на подготовката на докторанти:

Докторантите разработват дисертационен труд, който трябва да бъде:

- творческо обобщение и развитие на теорията по икономика, организация и управление на търговията;
- насочен към изследване на практиката и решаване на научни или научно-приложни проблеми, свързани с нуждите на търговско-стопанската практика и икономиката на страната, да съответства на съвременните постижения на науката и търговската практика;
- с научни или научно-приложни резултати, които представляват оригинален принос в търговската наука и практика;
- с реални практико-приложни възможности за внедряване на научни разработки и иновации в търговския бизнес и икономиката.

Компетенции:

В процеса на подготовката докторантът трябва да постигне и придобие определени **квалификационни умения**, които се свеждат до следното:

- да откроява нерешените или частично решените проблеми в областта на търговската наука и практика;
- да систематизира и да осмисля критично съществуващите научни тези в търговската наука и да заема аргументирана позиция;
- да провежда успешно самостоятелно научно изследване;

- да бъде в състояние правилно да интерпретира резултатите от научното изследване, да ги оформя и представя разбираемо, логично и прецизно;
- да публикува поне две самостоятелни публикации в реномирани специализирани наши или чужди научни издания, които отразяват основни моменти от дисертационния труд и за популяризиране на постигнатите научни резултати;
- да може да осъществи разпространение и обмен на научните знания и новости;
- да проведе успешна защита на дисертацията.

Професионална реализация:

Областите на знания и умения, за които се подготвят докторанти по научната специалност 05.02.18 Икономика и управление на търговията към катедра "Икономика и управление на търговията", са икономика и управление на търговията, организаторска и управленска дейност в областта на търговията, маркетингови изследвания на пазара на стоки и услуги, управление на търговската дейност на различни равнища, организиране и ръководство на търговско предприятие или големи търговски структури, организационна и управленска дейност в областта на рекламата, управлението на продажбите и собствените търговски марки, изследване и управление на риска на потребителския пазар, управление на конкурентоспособността на търговските фирми, организация, управление и регулиране на борсовата търговия, икономическата и социалната ефективност на търговската дейност, икономическата и социалната ефективност на ресторантьорската дейност, управление и регулиране на дистрибуционната дейност, организацията, управлението и ефективността на инвестициите, управление и регулиране на печалбата и рентабилността в търговията, управление и изследване на материално-техническата база и материалните запаси, изследване и регулиране на стопанската и търговската логистика, изследване на търговията чрез Интернет, изследване на търговските разходи, изследване и управление на оперативните търговски процеси и развитие на търговските технологии, проблемите на интеграция на търговията и интернационализацията на търговския бизнес, изследване и управление на търговията в условията на глобализация, изследване и управление на малкия и средния търговски бизнес, изучаване на кооперативната търговия, търговското предприемачество и др.

Успешна реализация докторантите, които са придобили образователната и научна степен “доктор”, могат да получат във висшите училища като асистенти и преподаватели по икономика, организация, управление, финанси, планиране и анализ на търговията, в научно-изследователските организации като научни сътрудници и изследователи; в управлението на търговската дейност на високо равнище в големи търговски комплекси, предприятия, кооперации, холдинги, търговски вериги /национални, регионални и международни/; в управлението на държавната администрация в кметства, общински и областни съвети, държавни агенции, министерства; в управлението на отделни страни от търговската дейност като: търговски директор, мениджър по човешките ресурси, ръководители по доставките, мениджъри по планирането и прогнозирането, мениджъри по информационно осигуряване, мениджър по иновациите, мениджър по търговията на дребно, мениджър по търговията на едро, мениджър по хотелиерство и ресторантьорство, ръководител и брокер на стоквата борса, пазарни анализатори, бизнес консултанти и др.

Доктор по икономика по научната специалност 05.02.18. Икономика и управление на търговията може да участва в конкурс за заемане на академична длъжност във висшите училища и научни организации в научно-изследователските сектори на висшите училища или самостоятелни изследователски институти и организации при условията и по реда, определени със Закона за развитие на академичния състав и правилниците на висшиту училища и научни организации.

Първично звено, в което се организира обучението:

**КАТЕДРА “ИКОНОМИКА И УПРАВЛЕНИЕ НА ТЪРГОВИЯТА” ПРИ
ИКОНОМИЧЕСКИ УНИВЕРСИТЕТ - ВАРНА**

Екип на докторската програма:

1. Проф. д-р ик. н. Николинка Сълова

Преподавани специални дисциплини:

Организация и технология на търговията

2. Проф. д-р Данчо Данчев

Преподавани специални дисциплини:

Икономика на търговията

3. Доц. д-р Виолета Димитрова, доц. д-р Цветнен Цветков,
доц. д-р Донка Желязкова

Преподавани специални дисциплини:

Търговски маркетинг и логистика

4. Доц. д-р Христо Трайков

Преподавани специални дисциплини:

Финансов и рисков мениджмънт в търговията

5. Доц. д-р Михал Стоянов

Преподавани специални дисциплини:

Планиране и анализ на търговската дейност

Ръководител на програмата:

/Доц. д-р Виолета Димитрова/

ИКОНОМИЧЕСКИ УНИВЕРСИТЕТ – ВАРНА

ДОКТОРСКИ ПРОГРАМИ

УТВЪРЖДАВАМ:

РЕКТОР:.....

(Проф. д-р Пламен Илиев)

П Л А Н НА ДЕЙНОСТИТЕ

по докторска програма: “Икономика и управление (търговия)”

Област на висшето образование: 3. Социални, стопански и правни науки

Професионално направление: 3.8. Икономика

Общ брой кредити: 180

(в т. ч. 130 кредита за допускане до защита и 50 кредита за защита на дисертационен труд пред научно жури)

ВАРНА

2012

I. ОБРАЗОВАТЕЛНА ПРОГРАМА

№ по ред	Дейности	Форма на контрол	Аудиторна заетост	Извън аудиторна заетост	Кредити
I.	ФУНДАМЕНТАЛНИ ДИСЦИПЛИНИ	изпит	30	270	10
	Избираема дисциплина (минимум 1)				
1.	Микроикономика				
2.	Макроикономика				
3.	Международна икономика				
4.	Теория на управлението				
5.	Икономика на предприятието				
6.	Европейска икономическа интеграция				
II.	СПЕЦИАЛНИ ДИСЦИПЛИНИ	изпит	30	270	10
	Избираема дисциплина (минимум 1)				
1.	Организация и технология на търговията				
2.	Икономика на търговията				
3.	Финансов и рисков мениджмънт в търговията				
4.	Търговски маркетинг и логистика				
6.	.Планиране и анализ на търговската дейност				
III.	МЕТОДОЛОГИЯ И МЕТОДИ НА НАУЧНОТО ПОЗНАНИЕ	изпит	15	135	5
	Избираема дисциплина (минимум 1)				
1.	Основи на научните изследвания				
2.	Икономическа статистика				
3.	Икономическа социология				
4.	Количествени методи в търговията				
IV.	ЕЗИКОВА И КОМПЮТЪРНА ПОДГОТОВКА	изпит	15	135	5
	Избираема дисциплина (минимум 1)				
1.	Английски език				
2.	Немски език				
3.	Френски език				
4.	Руски език				
5.	Интернет и офис приложения в научните				

	изследвания				
6.	Статистически и иконометричен софтуер				
V.	ПРЕПОДАВАТЕЛСКА И/ИЛИ ЕКСПЕРТНА ДЕЙНОСТ				20
1.	Ръководство на упражнения на една група (5 кредита за 1 група)				
2.	Научно ръководство на дипломни работи (1 кредит за 1 едно ръководство)				
3.	Рецензии на дипломни работи (1 кредит за 1 една рецензия)				
4.	Експертна и консултантска дейност (5 кредита за 1 участие)				
VI.	ПОСЕЩЕНИЕ НА КУРС ОТ ДОКТОРСКО НИВО				10
1.	Методология на научните изследвания				
2.	Съвременни електронни ресурси				
3.	Библиография, библиографски източници и описание				
4.	Количествени методи в икономиката				
	ОБЩО:				60

II. НАУЧНА ПРОГРАМА

№ по ред	ДЕЙНОСТИ	КРЕДИТИ
I.	НАУЧНИ ПУБЛИКАЦИИ	
1.	Разработване и публикуване на минимум 1 научни доклада (за 1 – 10 кредита)	
2.	Разработване и публикуване на минимум 1 научни статии (за 1 – 20 кредита)	
II.	НАУЧНИ ПРОЕКТИ	
1.	Участие в научен проект (за 1 – 10 кредита)	
III.	ОБСЪЖДАНЕ НА ДИСЕРТАЦИОНЕН ТРУД	
1.	Обсъждане на библиография, структура, определяне и конкретизиране на проблема на дисертационното изследване, отделни части и/или значима част от дисертационен труд	10
2.	Първо обсъждане на цялостен дисертационен труд пред първичното звено	10
3.	Обсъждане на дисертационен труд пред първичното звено с решение за отчисляване с право на защита	20
	ОБЩО:	70

**III. ЗАЩИТА НА ДИСЕРТАЦИОНЕН ТРУД ПРЕД НАУЧНО ЖУРИ -
50 КРЕДИТА**

Ръководител на програмата:

/Доц. д-р Виолета Димитрова/